

การมีส่วนร่วมตัดสินใจของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบ่อทอง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ธวัชชัย ไชยพุด

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2554

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ ฐวิชัย ไชยพุด ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธร สุนทรายุทธ)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธร สุนทรายุทธ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิชัย โกศัยยะวัฒน์)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี เข้มกสิกร)

วันที่ 26 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2554

ประกาศคุณูปการ

งานนิพนธ์ฉบับนี้ดำเนินการวิจัยสำเร็จและผ่านอุปสรรคต่าง ๆ มาได้ด้วยดี เพราะได้รับคำปรึกษาแนะนำแนวทางในการทำการวิจัยชี้แจงถึงข้อบกพร่องพร้อมทั้งคำแนะนำแนวทางแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับงานวิจัยอย่างคิยังจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ธร สุนทรายุทธ ซึ่งเป็นประธานอาจารย์ที่ปรึกษาในการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยได้รับประสบการณ์ที่ดี ความรู้ใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการทำวิจัย จึงขอกราบขอพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ปรากฏชื่อในงานนิพนธ์ฉบับนี้ ที่ให้ความกรุณาในการตรวจสอบเครื่องมือหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ให้ข้อเสนอแนะ ที่เป็นประโยชน์ในการทำงานวิจัย และขอขอบพระคุณคณะครูอำเภอบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามที่เป็นประโยชน์ สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้

คุณความดีที่เกิดจากงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องตอบแทนคุณบิดามารดา คุณครูบาอาจารย์ทั้งหลายที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้ความรู้แก่ผู้วิจัย ตลอดจนครอบครัว ที่คอยให้กำลังใจในการทำงานนิพนธ์ฉบับนี้

ธวัชชัย ไชยพุด

52921076: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมตัดสินใจ/ครู/การบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

รวัชชัย ไชยพุด: การมีส่วนร่วมตัดสินใจของครูในการบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 (DECISION PARTICIPATION OF TEACHER IN BASIC SCHOOL ADMINISTRATION UNDER THE OFFICE OF CHONBURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA II IN BOTONG DISTRICT) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: ธร สุนทรายุทธ, Ph.D. 97 หน้า. ปี พ.ศ. 2554.

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมตัดสินใจของครูในการบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์ และขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูในอำเภอบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำนวน 125 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วน 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่าที (t -test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) (F-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมตัดสินใจของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าการมีส่วนร่วมของครูด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารทั่วไป การบริหารงบประมาณ อยู่ในระดับมาก และด้านการบริหารบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง
2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมตัดสินใจของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ พบว่าโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ($p < .05$)
3. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมตัดสินใจของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
4. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมตัดสินใจของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
คำถามในการวิจัย.....	5
สมมติฐานในการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
แนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วมในการบริหาร	10
การตัดสินใจ	15
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	21
การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	28
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย.....	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	39
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	44
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	45
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	46
การเก็บรวบรวมข้อมูล	46

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	48
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	49
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	64
สรุปผลการวิจัย	65
อภิปรายผล.....	68
ข้อเสนอแนะ.....	72
บรรณานุกรม	74
ภาคผนวก.....	80
ภาคผนวก ก	81
ภาคผนวก ข	87
ภาคผนวก ค	89
ประวัติย่อของผู้วิจัย	97

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	44
2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ และขนาดโรงเรียน	50
3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับที่ของการมีส่วนร่วมตัดสินใจ ของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวม	51
4 ค่าเฉลี่ยรายข้อ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับที่ของการมีส่วนร่วม ตัดสินใจของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบ่อทอง สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ด้านการบริหารวิชาการ	52
5 ค่าเฉลี่ยรายข้อ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับที่ของการมีส่วนร่วม ตัดสินใจของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบ่อทอง สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ด้านการบริหารงบประมาณ	54
6 ค่าเฉลี่ยรายข้อ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับที่ของการมีส่วนร่วม ตัดสินใจของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบ่อทอง สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ด้านการบริหารบุคคล	55
7 ค่าเฉลี่ยรายข้อ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับที่ของการมีส่วนร่วม ตัดสินใจของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบ่อทอง สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ด้านการบริหารทั่วไป	57
8 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมตัดสินใจของครูในการบริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน อำเภอบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง	59
9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมตัดสินใจของครูในการบริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	60
10 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมตัดสินใจของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน	61

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมตัดสินใจของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ จำแนกตามขนาดโรงเรียนเป็นรายคู่.....	62
12 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมตัดสินใจของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ด้านการบริหารงานบุคคล จำแนกตามขนาดโรงเรียนเป็นรายคู่.....	62
13 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมตัดสินใจของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ด้านการบริหารงานทั่วไป จำแนกตามขนาดโรงเรียนเป็นรายคู่.....	63
14 คำอานาจจำแนกรายชื่อของแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมตัดสินใจ ในการบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2.....	88

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2 ภาพรวมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นนิติบุคคล.....	23
3 ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน.....	24